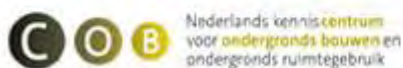

Vreemde opmaak? Bekijk de nieuwsbrief online...

Nieuwsbrief

Bezoekadres
De Bouwcampus,
begane grond
Van der Burghweg 1
2628 CS Delft

Postadres
Postbus 582
2600 AN Delft

Tijdschema

12.00 uur	Gezamenlijke lunch
12.30 uur	Plenair gedeelte, inclusief feestelijke onderbreking
15.00 uur	Pauze
15.30 - 16.15 uur	Subsessies ronde 1
16.20 - 17.05 uur	Subsessies ronde 2
17.05 uur	Afterparty

Programma COB-congres 2016

Meer dan tweehonderd mensen hebben zich al aangemeld voor het COB-congres op 8 december aanstaande. Bent u er ook bij? Hieronder en op de website vindt u het complete programma.

[>> MEER INFORMATIE EN AANMELDEN](#)

PLENAIR

- **Welkomstwoord**
Merten Hinsenveld, directeur COB
- **Langetermijnvisie op tunnels in Nederland**
De komende jaren zijn veel tunnels toe aan renovatie, en er worden ook veel nieuwe tunnels gebouwd. Het COB-netwerk zal oplossingen moeten vinden voor opgaven rondom veiligheid, levensduur en beschikbaarheid. Om die opgaven proactief, slimmer en beter op te pakken, heeft het COB samen met de participanten een **LANGETERMIJNVISIE** opgesteld. Vier deskundigen aan het woord:
  - Riens Dijkstra, hoogleraar Urbanism TU Delft en voormalig Rijksadviseur Infrastructuur en stad
  - Cees Brandsen, HID Rijkswaterstaat
  - Peter Schouten, projectdirecteur IXAS Gaasperdammertunnel
  - Hans de Man, directeur Soltegro
- **Presentatie publicatie Spoorzone Delft**
Met de realisatie van de **WILLEM VAN ORANJETUNNEL** won **SPOORZONE DELFT IN 2015 DE SCHREUDERSPRIJS**. Het prijzengeld van 25.000 euro is gebruikt om de lessen uit het succesvolle openstellingstraject te delen met de sector.
- **Lancering groeiboeken**
Over sommige onderwerpen raak je nooit uitgeleerd. Daarom heeft het COB groeiboeken geïntroduceerd. Digitale rapportages die steeds op basis van nieuwe praktijkprojecten worden bijgewerkt en aangevuld. De eerste twee gaan op 8 december online: 'Renoveren kun je leren', naar aanleiding van de **EVALUATIE VAN DE VELSERTUNNEL**, en **'ENERGIEREDUCTIE IN TUNNELS'**.

Dagvoorzitter

Het plenaire gedeelte wordt geleid door Roland Koopman, financieel journalist en presentator bij onder meer RTL Z en RTL 4.

De genomineerden

De volgende studenten maken kans op 2.500 euro en een eeuwige roem:

- Rens Pater en David-Jan Smeenge, Windesheim
- Jan-Peter Pilon, Hogeschool van Amsterdam
- Sabina Pruis, Universiteit Utrecht
- Giel Sengers, Academie van Bouwkunst
- Roy Veugen, Universiteit Utrecht
- Tomas Weeda, TU Delft

>> [Lees meer](#)

Locatie

Ook dit jaar vindt het COB-congres plaats in Lijm&Cultuur in Delft.

Lijm&Cultuur
Rotterdamseweg 270
2628 AT Delft
www.lijmencultuur.nl

• Uitreiking Schreudersstudieprijs 2016

Zes excellente studenten (afkomstig van zes verschillende HBO- en WO-instellingen) maken kans op [DÉ PRIJS VOOR AFSTUDEERONDERZOEK OP HET GEBIED VAN ONDERGRONDS BOUWEN](#). Bestuursvoorzitter Cees Brandsen stelt ze aan u voor. De prijs wordt uitgereikt door Frank Kaalberg, senior-expert en PMC leider Ondergrondse infrastructuur bij Witteveen+Bos.

Parallelsessies

EERSTE RONDE

• Praten moet!

Binnen complexe infrastructurele projecten moet je 'duizend dingen goed doen'. Het inzetten van [WEDERZIJDE NIEUWSGIERIGHEID](#) is daarbij cruciaal. Het project Gaasperdammertunnel heeft workshops ontwikkeld om de kloof tussen disciplines als TTI, IA en civiel te verkleinen. Wilt u weten hoe dat werkt? Kom dan vooral naar deze sessie en werp een blik op deze fascinerende aanpak.

Door: Twan Daverveld, Aris van Erkel (IXAS) en Ewald van Dorst (Rijkswaterstaat)

• Rotterdam doet het gewoon

De minor [INTEGRATED INFRASTRUCTURE DESIGN](#) aan de TU Delft is een innovatieve onderwijsmodule die de vragen van overmorgen van de stad Rotterdam verbindt met de frisse blik van studenten. De vaak ondergrondse oplossingen worden door de gemeente serieus meegenomen. Wilt u uw medewerkers ook zo'n brede blik geven? Kom dan luisteren en meepraten over deze aanpak.

Door: Marc Verheijen (gemeente Rotterdam)

• Leren van de Velsertunnel

De [RENOVATIE VAN DE VELSERTUNNEL](#) is een monsterklus die binnen uitzonderlijk korte tijd geklaard moet worden. Hoe kan de periode van sluiting zo kort blijven? Het bijzondere is niet zozeer wát er in de tunnel is aangelegd, maar hóe, en vooral: hoe snel? Hoe ga je om met tegenvallers, hoe ga je om met de omgeving? De geleerde lessen zijn (deels) in het groeiboek 'Renoveren kun je leren' terechtgekomen. De onderwerpen, en nog veel meer, komen aan de orde in deze sessie.

Door: Ilkel Taner en Dick van Klaveren (Rijkswaterstaat)

• Maak uw tunnel (bijna) energieneutraal

Iedereen die verantwoordelijk is voor een nieuw te bouwen of te renoveren tunnel heeft ook een duurzaamheidsdoelstelling meegekregen. Met de nieuwe [MAATREGELENCATALOGUS VOOR ENERGIEREDUCTIE](#) kunt u het energieverbruik van uw tunnel minstens halveren. En dat is nog maar het begin! Kom en leer werken met de maatregelen.

Door: Henry van der Pluym (Nedmobiel) en Johan Naber (Rijkswaterstaat)

• De Rotterdamsebaan en duurzaamheid

Eind 2013 vroeg de gemeente Den Haag een [COB-EXPERTTEAM OM ADVIES OVER DUURZAAMHEID](#) in de gunningsprocedure van de Rotterdamsebaan. Vorig jaar is de aanneemcombinatie geselecteerd. Wat is er overeind gebleven van de duurzaamheidsambities van de gemeente, heeft de opdrachtnemer in haar aanbieding de opdrachtgever positief verrast? Wordt de Rotterdamsebaan de duurzaamste tunnel van Nederland of van Europa?

Door: Paul Janssen (gemeente Den Haag) en Michel Langhout (BAM)

TWEDE RONDE

• Stakeholdermanagement bij de Gaasperdammertunnel

Bij de [GAASPERDAMMERTUNNEL](#) is een aanpak ontwikkeld om het stakeholdermanagement in een dichtbebouwde omgeving vorm te geven. Dit heeft onder andere geresulteerd in één bezwaarschrift bij vierhonderd vergunningen. De belangrijkste lessen zijn allemaal gebaseerd op de menselijke maat gecombineerd met structuur, discipline en een gedegen voorbereiding.

Door: Malou van der Pal (IXAS) en Lammert Postma (Rijkswaterstaat)

COB-congres 2015
(Foto's: Vincent Basler)

Meer praktijkleren

Hét onderwerp op het COB-congres 2016 is praktijkleren. Wilt u alvast meer hierover lezen? Maak dan een Onderbreking, een digitaal koffietafelboek met de meest interessante artikelen en projecten van onze website.

>> [Onderbreking over praktijkleren](#)

- **Onderwaterfietsenstalling brengt balans**
Amsterdam verbetert de bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van het Stationseiland. Aan de stadszijde gaat negen hectare op de schop. Onderdeel van de plannen is een [FIETSENSTALLING VOOR ZEVENDUIZEND FIETSEN ONDER HET OPEN HAVENFRONT](#). Tijdens de sessie leert u hoe Amsterdam en Movares samen de balans hebben gevonden in veiligheid, bereikbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.
Door: Nienke van de Lune (Movares) en Bart-Jan Kouwenhoven (gemeente Amsterdam)
- **De Maastunnel: gerenoveerd en gerestaureerd met KIS**
De gemeente Rotterdam heeft in samenwerking met het COB onderzocht hoe je een renovatiepartner selecteert die kwaliteit, integraliteit en samenwerking beheerst (KIS). Het [RAPPORT DAT KIS ALS CONCEPT](#) beschrijft, plus de uitwerking hiervan bij de Maastunnel, wordt toegelicht. Vraagt een renovatieproject om een andere relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer en andere kwaliteiten?
Door: Projectteam gemeente Rotterdam, Jacco Groen (TBI) en Marcel Hertogh (TU Delft)
- **Kabels en leidingen bij grote projecten**
Bij veel grote bouw- en infraprojecten vormen de ondergrondse kabels en leidingen een grote uitdaging. [ER IS NIET ÉÉN JUISTE AANPAK; ER ZIJN ER VELE!](#) Drie grote projecten presenteren hun positieve ervaringen: de ontsluiting van het Leiden Bio Science Park, de Rotterdamsebaan en de Gaasperdammerweg. Ze laten zien hoe zij het kabels-en-leidingenvraagstuk op een andere manier hebben georganiseerd.
Door: Henk Hogenbirk (gemeente Den Haag), Pieter van Leeuwen (gemeente Leiden), Henk van Wijlen (Heijmans), Wessel Arnold (Movares)
- **Beter oefenen**
Er is een wettelijke verplichting om jaarlijks aan opleiden, trainen en oefenen (OTO) te doen. Evaluaties van oefeningen en incidenten in tunnels laten steeds dezelfde leerpunten zien. Een werkgroep vanuit het [COB-PLATFORM VEILIGHEID](#) werkt aan een publicatie met praktische handvatten. Tijdens de workshop gaan we op motorkapniveau aan de slag om te komen tot een slimmere of betere aanpak en de vastlegging hiervan.
Door: Leander Noordijk, Peter de Kok en Stephan Lezwijn (Arcadis, COB-platform Veiligheid)

◆◆◆ Aanmelden voor het COB-congres 2016 ◆◆◆

U ontvangt deze e-mail omdat u heeft deelgenomen aan een of meerdere activiteiten van het COB. Ontvangt u liever geen nieuwsbrieven meer van het COB? Dan kunt u zich hier afmelden